

Nr 144.

Av herr **Erlansson m. fl.**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående omläggning av den så kallade nöjesskatten till en landstingsskatt.

Då man genomgår det historiska förloppet för tillkomsten av förordningen angående den s. k. nöjesskatten, finner man, att den ursprungligen icke var avsedd att bliva en kommunalskatt. Detta framgår tydligt av såväl statsrådsprotokollet av 9 mars 1917 som också av det lagförslag, dåvarande finansministern gav landskamreraren Otto V. Landén i uppdrag att utarbета i denna sak. Av de myndigheter — statskontoret, kammarrätten, överståthållarämbetet och tvenne länsstyrelser — som avfordrats och avgivit yttrande i saken, har ej heller någon mera än kammarrätten uttalat sig för, att nöjesskatten borde bliva en kommunalskatt.

Det är också i anslutning till just detta kammarrättens utlåtande, men för övrigt i strid med den ursprungliga upprinnelsen till denna beskattning, som nuvarande finansministern vid 1919 års lagtima riksdag framlade Kungl. Maj:ts proposition nr 166 med förslag till förordning om, att den så kallade nöjesskatten skulle bliva en kommunalskatt.

Inom konstitutionsutskottet vann visserligen detta förslag majoritet, men emot icke mindre än åtta reservanter, varav de flesta uttalat sig emot, att nöjesskatten skulle bliva en kommunalskatt. Herrar Bellinder och Hamilton uttala sig för, »att nöjesskatten upptages av landstingen och de kommuner, som ej deltaga i landsting», samt herrar Zander och Persson i Tofta, »att den föreslagna nöjesskatten måtte få natur av landstingsskatt», varjämte herr von Mentzer ansåg, att den borde bliva en statsskatt.

Men även utskottsmajoriteten synes vara något villrådig om lämpligheten till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 50 häft. (Nr 144—147.) 1

gaste sättet i detta avseende. Å ena sidan anser den visserligen »lämpligt, att den föreslagna nöjesskatten göres till en kommunal skatt, utgående till primärkommunerna» — —. »Å andra sidan», anser denna majoritet, »kan frågan om det närmare ordnandet i olika detaljer av en sådan skatt ännu sägas i vårt land befinna sig på sådant stadium, att man i vissa hänseenden har att försöksvis pröva sig fram till de anordningar, som ousider böra bliva definitiva.» Och längre fram i utskottets utlåtande heter det: »Utskottet vill ingalunda bestrida, att det kan framdeles befinnas lämpligt att låta en nöjesskatt ombildas så, att vissa därigenom uppkomna intäkter även skulle komma landstingen och staten till del. En sådan omläggning av skatten förutsätter emellertid med nödvändighet, att man på området vinner ökad erfarenhet.»

Reservanterna hava däremot i mera bestämda ordalag uttryckt sina farhågor, då de säga: »Det förhållande, att nöjesskattens anordnande såsom en kommunalskatt skulle giva åt en del kommuner högst betydande, men åt andra endast ringa inkomster, utgör enligt vår uppfattning ett starkt skäl emot en dylik anordning. Det bleve nämligen övervägande städer och större samhällen, inom vilka nöjesetablissemanten ju oftast äro belägna, som skulle komma i åtnjutande av större inkomst av skatten.»

Det torde väl också numera kunna auses hava inträffat, vad reservanterna sålunda uttalat. De många landskommuner, som äro i saknad av ifrågavarande nöjesetablissemant, men vars isynnerhet ungdom besöka närliggande städers, få visserligen indirekt draga sin tunga av denna skatt, men få inga som helst motsvarande inkomster därav.

Det synes oss därför också påtagligt, att någon omläggning av denna skatt bör äga rum, så att en rättvisare fördelning av skatteinkomsterna må komma till stånd.

I sådant syfte skulle helt säkert den ursprungligen tilltänkta statskatten verka mest tillfredsställande. Men att döma av sakens behandling inom såväl konstitutionsutskottet som riksdagen, torde en sådan anordning näppeligen för närvarande vara genomförbar, varemot tanken på en landstingsskatt synes vara omfattad med större sympati ifrån flera olika håll och ej heller främmande för konstitutionsutskottets majoritet, såsom det ock framgår av här ovan anförda citat, av vilket skäl även vi anslutit oss till den meningen.

I sammanhang med att nöjesskatten göres till en stats- eller ock till en landstingsskatt, torde man ej kunna undgå att göra den obligatorisk. Men därav torde ävenledes följa, att en närmare och fullständigare utredning om, vad som må undantagas från dess verkningar, bör

i förordningen bestämmas, ävensom att Kungl. Maj:ts befallningshavanden må erhålla bemyndigande att i särskilda fall befria vederbörande från skattens erläggande.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte i skrivelse anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta utreda och för riksdagen framlägga förslag till sådana förändringar i nuvarande förordning angående den så kallade nöjesskatten, att inkomsterna därav må utgå i form av landstingsskatt.

Stockholm den 20 januari 1920.

John Erlansson.

E. Räf.

M. Svensson.

Sig. A. Carlsson.

Joh. G. Svensson.

Bernhard Nilsson.

Albert Mossberg.

Nils Svensson.

Alfred Persson.

Carl Jansson.

S. Welin.

Pehr Aug. Andersson.

Oscar Osberg.
